

CEPR EDUCATION NEWSLETTER

January, 2021

VOLUME 2, ISSUE 1

CENTER FOR EDUCATION POLICY RESEARCH
ပညာရေးမူဝါဒ သုတေသနစင်တာ

PARAMI UNIVERSITY
ပါရမီတက္ကသိုလ်

DISTANCE EDUCATION အဝေးသင်ပညာရေး

By Thiri Nyo & Tint Sabei Soe Win

“ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွေမှာ နေ့သင်တန်း (Day)
မတက်ရောက်နိုင်တဲ့သူတွေအတွက်
အဝေးသင်ပညာရေးဟာ အရေးပါတယ်။”

Dr. Tin Htay Ei
Professor & Head
Department of Law
Yangon University of Distance Education

“ကိုယ်တက်မယ့်မေဂျာရှိတဲ့ ကျောင်းတွေမှာ
ဘွဲ့လွန်ဆက်တက်လို့ရပါတယ်။
တစိုက်မတ်မတ်နဲ့ ပညာနောက် လိုက်
တဲ့သူအတွက်ကတော့ ပညာရေးဟာ
နိုင်ငံတကာထိထိုးဖောက်နိုင်တယ်လို့
ဆရာပြောချင်ပါတယ်။”

Dr. Thaung Htun Oo
Associate Professor
Department of Geography
Mandalay University of Distance Education

မာတိကာ

၃-၆ ဒေါက်တာတင်ဌေးအိနှင့် အင်တာဗျူး

၆-၈ ဒေါက်တာသောင်းထွန်းဦးနှင့် အင်တာဗျူး

www.parami.edu.mm

ParamiCEPR

ပညာရေးမူဝါဒသုတေသနစင်တာသည် အဝေးသင်ပညာရေး၏ မူဝါဒဆိုင်ရာနှင့်
သင်ကြားရေးဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများနှင့်ပတ်သက်၍ ရန်ကုန်အဝေးသင်တက္ကသိုလ်၊
ဥပဒေပညာဌာနမှ ပါမောက္ခ၊ ဌာနမှူး ဒေါက်တာတင်ဌေးအိနှင့်
မန္တလေးအဝေးသင်တက္ကသိုလ်၊ ပထဝီဝင်ဌာနမှ တွဲဖက်ပါမောက္ခ
ဒေါက်တာသောင်းထွန်းဦးတို့ကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

CENTER FOR EDUCATION POLICY RESEARCH
ပညာရေးမူဝါဒ သုတေသနစင်တာ
PARAMI UNIVERSITY
ပါရမီတက္ကသိုလ်

ဒေါက်တာတင်ဌေးအိနှင့် အင်တာဗျူး

အဝေးသင်ပညာရေး (မူဝါဒဆိုင်ရာ)

၁။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံဖြစ်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အဝေးသင်ပညာရေးက ကျောင်းသားတွေ ပညာသင်ယူဖို့အတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်တဲ့ လိုအပ်ချက် ဖြစ်ပါသလားရှင့်။ လိုအပ်တယ်ဆိုရင် ဘာကြောင့် လိုအပ်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆရာမကြီးရဲ့ အမြင်လေး သိပါရစေရှင့်။

အဝေးသင်ပညာရေးက ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွေမှာ မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါတယ်။ အဝေးသင်ပညာရေးက အင်မတန်မှ အရေးကြီး တဲ့ အခန်းကဏ္ဍမှာ ပါပါတယ်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့အတွက် နိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသားအားလုံး ပညာတတ်မှ နိုင်ငံ က ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွေမှာ နေ့သင်တန်း (Day) မတက်ရောက်နိုင်တဲ့သူတွေအတွက် အဝေးသင်ပညာရေးဟာ အရေးပါတယ်။ အလုပ်တစ်ဖက်နဲ့ ပညာသင်နေကြတဲ့သူတွေအတွက် အဝေးသင်ပညာရေး က သင်ယူမှုအခွင့်အလမ်း အများကြီးပေးတယ်။ ဒါကြောင့် ပညာရေးလက်လှမ်းမီဖို့အတွက် အဝေးသင်ပညာရေးက အင်မတန်အရေးကြီးပါတယ်။

၂။ အဝေးသင်ပညာရေးကနေ သင်ကြားပေးလိုက်တဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုအရည်အချင်းတွေက ကျောင်းသားတွေအတွက် ကောင်းမွန်တဲ့အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတွေကို ပေးစွမ်းပေးနိုင်ပါသလား။ အဲ့ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆရာမကြီးရဲ့ အမြင် လေး သိပါရစေရှင့်။

အဝေးသင်ကပေးတဲ့ဘွဲ့နဲ့ ပုံမှန်တက္ကသိုလ်ကပေးတဲ့ဘွဲ့ အကုန်လုံးက အတူတူပါပဲ။ သင်ရိုးမာတိကာ (syllabus) တွေရော၊ သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (curriculum) တွေရော အကုန်လုံးညှိထားတာဖြစ်တဲ့အတွက် အရည်အချင်းကလည်း အကုန် အတူတူပဲလို့ ယူဆပါတယ်။ အလုပ်အကိုင်ပေးတဲ့နေရာမှာလည်း အဝေးသင်က ရတဲ့ဘွဲ့က တစ်မျိုး၊ ပုံမှန်တက္ကသိုလ် နေ့သင်တန်းက ရတဲ့ဘွဲ့က တစ်မျိုးဆိုပြီး ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားတာ မျိုးမရှိပါဘူး။ လုပ်ငန်းခွင်ဝင်တဲ့နေရာမှာလည်း ကိုယ်ရဲ့ သက်ဆိုင်ရာ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားရဲ့ အရည်အချင်းပေါ်မှာပဲ မူတည်သွားတာပါ။ အဝေးသင်ကနေ အောင် မြင်သွားပြီးတော့ လုပ်ငန်းခွင်ထဲမှာ ထူးချွန်ထက်မြက်နေတဲ့သူတွေလည်း အများကြီး ရှိပါတယ်။

“အဝေးသင်က ပေးတဲ့ဘွဲ့နဲ့ ပုံမှန်တက္ကသိုလ်က ပေးတဲ့ဘွဲ့ အကုန်လုံးက အတူတူပါပဲ။”

၃။ အဝေးသင်ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေရဲ့ သင်ယူတတ်မြောက်မှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လို စစ်ဆေးအကဲဖြတ်လဲ သိပါရစေရှင့်။ ဘွဲ့လွန်ပညာရေးကို ပြည်တွင်းတက္ကသိုလ် ဒါမှမဟုတ် ပြည်ပတက္ကသိုလ်မှာ တက်ရောက်ဖို့ လုပ်ဆောင် တဲ့နေရာမှာ ဘယ်လိုအကျိုးသက်ရောက်မှုတွေရှိနေလဲ သိပါရစေရှင့်။

အဝေးသင်တက္ကသိုလ်တွေမှာ စစ်ဆေးအကဲဖြတ်မှု (assessment) ကျတော့ ရိုးရိုးတက္ကသိုလ်တွေနဲ့ အကုန်ညှိယူထား ပြီးသားပါ။ စစ်ဆေးအကဲဖြတ်မှုနည်းလမ်းက အကုန်အတူတူပါပဲ။ ကျောင်းကိုလာပြီးတော့ သင်ယူရခြင်း၊ မယူရခြင်းဘဲ ကွာပါတယ်။ သင်ရိုးမာတိကာတွေရော၊ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းတွေရော အကုန်အတူတူပါပဲ။ အနီးကပ်သင်တန်းသင်ရတာပဲ ရှိတဲ့အခါကျတော့ အဝေးသင်ကျောင်းသားတွေနဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမနဲ့ ထိတွေ့မှုနည်းတာတစ်ခုပဲ ဘာမှခွဲခြားမှုမရှိပါဘူး။ ပြည်တွင်းပြည်ပမှာ ဘွဲ့လွန်ဆက်ပြီး တက်မယ်ဆိုရင် အဝေးသင်က ကလေးတွေကလည်းပဲ qualify ဖြစ်တဲ့သူတွေ ဆက်ပြီးတက်ဖို့ လမ်းကြောင်းရှိပါတယ်။ အဝေးသင်ကနေ နိုင်ငံခြားတက္ကသိုလ်တွေမှာ ဘွဲ့လွန်သွားတက်တဲ့ ကျောင်း သားတွေလည်း ရှိပါတယ်။

၄။ ဆရာမကြီးအနေနဲ့ ဘယ်လိုစစ်ဆေးအကဲဖြတ်မှုနည်းလမ်းနဲ့ဆိုရင် ပိုပြီးထိရောက်မယ်လို့ ထင်မြင်မိပါသလဲရှင့်။

နဲ့သင်တန်း ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေက tutorial ပြောတာရှိတယ်။ မတူတာက အဝေးသင်က အဲ့ဒီအစား assignment တွေတင်ရတယ်။ ဆရာမတို့က အနီးကပ်တစ်ကြိမ် ကျောင်းမှာသင်ရတယ်။ အနီးကပ်ကို နှစ်ကြိမ်လုပ် စေချင်တဲ့ ကျောင်းသားတွေရှိသလို တစ်ကြိမ်ပဲ လုပ်စေချင်တဲ့ ကျောင်းသားတွေလည်းရှိတယ်။ ကျောင်းသားတွေ သင်ကြားတတ်မြောက်ဖို့ အဓိကကတော့ စဉ်ဆက်မပြတ်သင်ကြားသင်ယူနိုင်မယ့် နည်းလမ်းတွေ လုပ်နိုင်ရင်တော့ ကောင်းတယ်။ Assignment မေးခွန်းတွေမှာ problem-solving skill နဲ့ critical thinking skill တို့ပါတဲ့ ကျောင်းသား တွေ ကိုယ်တိုင်လေ့လာပြီးဖြေရမယ့် မေးခွန်းမျိုးတွေ ဖြစ်မယ်ဆိုရင်တော့ ပိုပြီးတော့ ထိရောက်မယ်ထင်ပါတယ်။ ဒီလို ကူးချပြီးဖြေလို့ရတဲ့ မေးခွန်းတွေမဟုတ်ဘဲ ကျောင်းသားတွေက စာကိုတတ်မှ နားလည်မှ ဖြေဆိုနိုင်မယ့် မေးခွန်း မျိုးတွေ ဖြေကြားစေမယ်ဆိုရင် သူတို့ပိုပြီးတော့ တတ်မြောက်မယ်ထင်တယ်။

၅။ အဝေးသင်ပညာရေးမှာ ပြည်တွင်းပြည်ပပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေရှိလား။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်တဲ့အခါကျတော့ အခုလက်ရှိမှာ ဘယ်ဟာတွေကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေလဲ ဝေမျှပေးပါဦးရှင့်။

ဆရာမတို့ ရန်ကုန်အဝေးသင်တက္ကသိုလ်မှာ ဥပဒေပညာဌာနရဲ့ အတွေ့အကြုံကို ပြောပြချင်ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမှာ ရန်ကုန်အဝေးသင်တက္ကသိုလ်နဲ့ နားလည်မှုစာချွန်လွှာထိုးထားတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေရှိပါ တယ်။ အဲ့ဒီအဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ ဦးဆောင်မှုနဲ့ သရုပ်ပြတရားရုံးပြိုင်ပွဲ (moot court competition) တွေကိုလည်း လုပ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး အွန်လိုင်းကနေ နိုင်ငံတကာနဲ့လုပ်တဲ့ ဟောပြောပွဲတွေလည်း တက်ကြပါတယ်။ နိုင်ငံခြားက ပါမောက္ခတွေလာပြီး special talk ရိုက်ကူးပေးသွားတာတွေလည်းရှိပါတယ်။ ပညာသင်ဆုတွေ လာလို့ရှိရင်လဲ ဆရာမတို့က အဝေးသင်ကျောင်းသားတွေကို ကမ်းလှမ်းပါတယ်။ အရင်က ပြည်တွင်းမှာ အနီးကပ်သင်တန်းတွေ ပို့ချတာရော၊ စာမေးပွဲစစ်တာရောကို တက္ကသိုလ်တွေမှာရှိတဲ့ ဌာနတွေအကုန်လုံးက ပူးပေါင်းပြီး ဆောင်ရွက်ရတာပါ။ အခုကျတော့ one campus, two systems ပြောင်းသွားတာ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ သက်ဆိုင်ရာတက္ကသိုလ်တွေ မှာ သင်ကြားပို့ချတာရော နောက်ပြီး မေးခွန်းထုတ်တာရော၊ အောင်စာရင်းထုတ်တာရော စသည်ဖြင့် သူတို့ဘာသာ ဆောင်ရွက်ရတယ်။ အဝေးသင်ပညာရေးရော၊ နေ့သင်တန်းပညာရေးရော တက္ကသိုလ်တွေက စနစ်နှစ်ခုလုံးကို တစ်ပြိုင်တည်း အကောင်အထည်ဖော်တာ ဖြစ်တယ်။ တက္ကသိုလ်တစ်ခုက နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းနဲ့ဖြစ်ဖြစ် တစ်ခြား တက္ကသိုလ်တွေနဲ့ဖြစ်ဖြစ် နားလည်မှုစာချွန်လွှာထိုးထားတယ်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်တာ လုပ်မယ်ဆိုရင်လည်း နေ့သင် တန်း ကျောင်းသားပဲဖြစ်ဖြစ် အဝေးသင်ကျောင်းသားပဲဖြစ်ဖြစ် အဲ့ဒီထဲမှာ ပါဝင်ဖို့ အကျိုးဝင်တယ်လို့ ဆရာမ ယူဆပါ တယ်။

၆။ အဝေးသင်ဘွဲ့ရကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေကို မွေးထုတ်တဲ့နေရာမှာ အရေအတွက်ထက် အရည်အသွေးကို ဦးစားပေးတဲ့ အဝေးသင်ပညာရေးမျိုး ဖြစ်လာအောင် ဘယ်အရာတွေကို ဦးစားပေးအနေနဲ့ ဆောင်ရွက်သင့်လဲ၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲသင့်တယ်လို့ ဆရာမကြီး မြင်ပါသလဲရှင့်။

အရင် စာပေးစာယူစနစ်မှာက ကျောင်းသားတွေ ပိုကြိုးစားကြတယ်။ စာစဉ်တွေ ပို့လိုက်တယ်ဆို ကိုယ်တိုင်ဖြေပြီးပို့ လာတယ်။ အဲ့လို ကိုယ်တိုင်လုပ်ကြတော့ တတ်ကြတာပေါ့နော်။ နောက်ပိုင်းမှာ ကျောင်းသားတွေရဲ့ အချိန်မပေးနိုင် မှုရယ်၊ ကိုယ်တိုင်မလုပ်နိုင်မှုရယ် ဖြစ်လာတယ်။ ဒါကို အရည်အသွေးတက်ဖို့ဆိုရင် ဆရာမ မြင်တာကတော့ assignment တွေပေးတဲ့နေရာမှာ သေချာနားလည်မှုဖြေနိုင်မယ့် မေးခွန်းမျိုးတွေဖြစ်ဖို့လိုမယ်လို့ ထင်တယ်။ နောက် အခုဆိုရင် education 4.0 ကိုလည်း ဦးတည်နေပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ အဝေးသင်ကျောင်းသားတွေကို အွန်လိုင်းနဲ့ အများကြီး ပို့ချပေးလို့ ရနေပြီလို့ ဆရာမမြင်တယ်။ အဝေးသင်မှာ သင်ခန်းစာတွေကို အွန်လိုင်းနဲ့ သင်ပေး နိုင်မယ့် သင်ကြားသင်ယူမှုစီမံခန့်ခွဲတဲ့စနစ်ကို ပိုပြီးလုပ်ပေးနိုင်မယ်ဆိုရင် အရည်အသွေးတွေ ပိုတိုးတက်လာမယ်။ ဒါပေမယ့် နေရာတိုင်းမှာ အင်တာနက်ရသွားပြီဆိုရင်တော့ တော်တော်အဆင်ပြေမှာပါ။ အခုဆို တီချယ်တို့က ဗီဒီယို ရိုက်ပြီးတော့ ကျောင်းသားတွေကို ဗီဒီယိုခွေတွေ ထည့်ပေးသော်လည်းပဲ ဘယ်ကျောင်းသားမှ ဒီဗီဒီယိုခွေကို မကြည့်

ကြဘူး။ အဲဒီအခါကျတော့ သင်ခန်းစာတွေကို ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ တင်ထားလိုက် လို့ရှိရင် အချိန်မရွေးဒေါင်းလုတ်လုပ်ပြီး၊ သင်ခန်းစာကို နားထောင်၊ နားလည် ပြီ ဆိုတာနဲ့ assignment ကိုဖြေ ဒါမျိုးဆိုလို့ရှိရင်တော့ သူတို့ရဲ့ အရည်အသွေး တွေ တိုးတက်လာမယ် ထင်တယ်။ နောက်တစ်ခုကတော့ အရည်အသွေးစစ် ဆေးတဲ့နေရာမှာ ဆရာမတို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့အရည်အသွေးအတိုင်း မလျှော့ ဖို့ အရေးကြီးတာပေါ့။ သတ်မှတ်ထားတဲ့ အရည်အချင်း ပြည့်မီတဲ့သူကိုပဲ အ အောင်ပေးမယ်ဆိုမှ ကျောင်းသားက ကြိုးစားချင်မှာလေ။ ဒါကြောင့်မို့လို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ အရည်အသွေးအထိ ရောက်အောင်လည်းပဲ ထိန်းသိမ်းဖို့လို ပါတယ်။

“အရည်အသွေးစစ်ဆေးတဲ့ နေရာမှာ ဆရာမတို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ အရည်အသွေးအတိုင်း မလျှော့ဖို့ အရေးကြီး တာပေါ့။”

၇။ ဥပဒေပညာဌာနမှာပေးနေတဲ့ အွန်လိုင်းပရိုဂရမ်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လည်း ဆရာမကြီး ဝေမျှပေးပါဦးရှင့်။

ဆရာမတို့ ဥပဒေပညာဌာနမှာ ဘွဲ့လွန်ဥပဒေဒီပလိုမာ (Postgraduate Diploma in Laws)၊ ဘွဲ့ကြိုဥပဒေပညာဘွဲ့ (Bachelor of Laws) နဲ့ ဘွဲ့လွန်မဟာဥပဒေပညာဘွဲ့ (Master of Laws) သင်တန်းဆိုပြီး အွန်လိုင်းပရိုဂရမ် (၃) ခု ဖွင့်ထားပါတယ်။ ဘွဲ့လွန်ဥပဒေဒီပလိုမာမှာ ကျောင်းသားတွေက semester (၁) ခုမှာ assignment (၈)ခု တင်ရပါ တယ်။ Assignment ကို သူ့ရက်မှာသူ တင်မလာဘူးဆိုရင် အလိုအလျောက် ပိတ်သွားအောင်လုပ်ထားတယ်။ နောက် ပြီး final exam ကို ကျောင်းက ကွန်ပျူတာများနဲ့ စီစဉ်ပေးထားသော စာမေးပွဲခန်းမှာ လာဖြေရပါတယ်။

“စာမေးပွဲမှာ open book ဖြစ်သော်ငြားလည်း နားလည်မှပြန်နိုင်မယ့် မေးခွန်းမျိုးတွေကို ဆရာမတို့က ကြိုးစား ပြီး မေးရပါတယ်။”

Bachelor of Laws ကို ၂၀၁၃ မှာ စပါတယ်။ ဒီသင်တန်းတွေကို ပရိုဂရမ်ရေးဆွဲထားပြီး တော့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကျောင်းသားတွေက username, password နဲ့ ဝင်ရပါတယ်။ ဆရာမတို့က အဲဒီမှာ သင်တန်းမှတ်စုတွေကို တင်ပေးထားပါတယ်။ စာမေးပွဲမှာ open book ဖြစ်သော်ငြားလည်း နားလည်မှပြန်နိုင်မယ့် မေးခွန်းမျိုးတွေကို ဆရာမတို့က ကြိုးစားပြီး မေးရပါတယ်။ Assignment ကိုလည်း ပရိုဂရမ်ထဲမှာ quiz လေးတွေကို အရင်ဖြေနိုင်ပြီးတော့မှ assignment မေးခွန်း ကျမယ်ဆိုတဲ့ ဒီဇိုင်းလေးတွေလည်း လုပ်ထားပါတယ်။ Assignment ရော စာမေးပွဲရော တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်လည်း မေးခွန်းမတူပါဘူး။ အားလုံးကလည်း ကွန်ပျူတာထိန်းစနစ်နဲ့ပဲ လုပ်တာဖြစ်တယ်။

မဟာတန်း (Master of Laws) ကို အွန်လိုင်းနဲ့ ဖွင့်ပေးဖို့ လွှတ်တော်မှာ တောင်းဆိုထားတာဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဆရာမတို့က မဟာတန်းကို ဖွင့်ပေးရပါတယ်။ အခုဆို ဒုတိယနှစ် ရောက်နေပါပြီ။ ကျောင်းသားတွေရဲ့ စာသင်ခန်းပြင်ပ လေ့ကျင့်သင်ကြားမှုအနေနဲ့ ရပ်ရွာအခြေပြုသင်ကြားရေးအစီအစဉ်၊ လွှတ်တော်လေ့လာရေး၊ တရားရုံးလေ့လာရေး တွေ ရှိပါတယ်။ သရုပ်ပြတရားရုံးပြပွဲတွေလည်း နှစ်တိုင်းလုပ်ပါတယ်။ အွန်လိုင်းကျောင်းသားတွေရော အဝေးသင် ကျောင်းသားတွေရော အားလုံးက ဒီလို စာသင်ခန်းပြင်ပပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေမှာလည်း ပါဝင်နိုင်သလို အခုလက်ရှိ ပညာရေးတွေမှာလည်း တစ်ပြေးညီ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ အနေအထားမျိုးရှိပါတယ်။ ဆရာမတို့ရဲ့ online programme က ကျောင်းသားရော၊ ဝန်ထမ်းရော၊ အလုပ်ရှင်ရော၊ အလုပ်သမားရော အားလုံးသော နယ်ပယ်အသီးသီး မှာရှိတဲ့ ပြည်သူပြည်သားတွေက နေရာဒေသမရွေး၊ အချိန်မရွေး ဥပဒေပညာကို လေ့လာသင်ယူဆည်းပူးနိုင်တဲ့ programme ဖြစ်ပါတယ်။

၈။ ဆရာမကြီးဖြည့်စွက်ပြောချင်တာလေးရှိရင်လည်း ပြောပေးပါဦးရှင့်။

အခုလို လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုသင်တန်းတွေပေါ်လာတာလည်း ဆရာမ အရမ်းကို ဝမ်းသာပါတယ်။ အရင် တုန်းက ဘာသာရပ်တစ်ခုတက်ပြီးရင် နောက်ထပ်ဘာသာရပ်တစ်ခုကို တက်ခွင့်မရှိဘူးလေ။ အခု အွန်လိုင်းသင်တန်း

တွေ ပေါ်လာတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေအနေနဲ့လည်း ပညာတွေ အများကြီးသင်ယူလို့ ရနေပါပြီ။ ကိုဗစ်ကာလမှာက ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံတွေမှာတောင် အဝေးသင်ကို အားကိုးပြီး သင်နေကြရပြီလေ။ အဝေးသင် တက္ကသိုလ်မှာလည်း အွန်လိုင်းနဲ့ အများကြီး ပညာတွေ ထပ်ပြီးပေးဖို့လည်း စီစဉ်ဆောင်ရွက်နေတာတွေ ရှိပါတယ်။ ကျောင်းသားကတော့ ကိုယ်တိုင်လုပ်မှ ကိုယ်တိုင်တတ်မှာဖြစ်တယ်။ နာမည်တပ်ရုံလောက်ပဲ ဘွဲ့တွေလိုချင်လို့တော့ မရပါဘူး။ ဘွဲ့တွေကို ငွေနဲ့ဝယ်ထားတယ်ဆိုတဲ့ အဖြစ်မျိုးမရောက်အောင် ဆရာမတို့က အရည်အသွေးကို အမြဲ ထိန်းသိမ်းထားပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ တစ်ချို့က အဝေးသင်ဆိုရင် နိမ့်ကျတယ်လို့ ထင်ကြတယ်။ အမှန်တော့ အခု ချိန်က ကိုဗစ်ကာလ ဖြစ်နေတဲ့အခါကျတော့ အဝေးသင်နဲ့မှပဲ သင်ယူရတာ အဆင်ပြေမှာဖြစ်တယ်။ ဒါ အင်မတန်မှ အကျိုးရှိတဲ့ လုပ်ငန်းတစ်ခုပါ။

ဒေါက်တာသောင်းထွန်းဦးနှင့် အင်တာဗျူး

အဝေးသင်ပညာရေး (သင်ကြားရေးဆိုင်ရာ)

၁။ လက်ရှိအဝေးသင်ပညာရေးစနစ်မှာ သင်ကြားမှုနည်းစနစ်တွေ (ပုံနှိပ်အခြေပြု၊ ကွန်ပျူတာအခြေပြု၊ ရေဒီယို၊ တီဗွီ၊ အွန်လိုင်းစသည်)၊ နောက်ပြီး သင်ကြားမှုနည်းလမ်းတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ သိပါရစေရဲ့။

အဝေးသင်တက္ကသိုလ်တွေမှာ အဓိကသင်ကြားမှုစနစ်တွေမှာ ပုံနှိပ်စာအုပ်တွေ (text book)၊ လေ့လာမှုလမ်းညွှန် စာအုပ် (study guide book) တွေ ပေးပါတယ်။ ကွန်ပျူတာသုံးပြီး သင်တာကတော့ ၂၀၂၀ မှာ ဆရာကြီးတို့မန္တလေး အဝေးသင်တက္ကသိုလ်က ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားသစ်တွေ မေဂျာတစ်ခုကို ၅၀ စီ ခေါ်လိုက်တယ်။ အဲဒါကလည်း မန္တလေးတက္ကသိုလ်ရဲ့ ပုံစံအတိုင်းပဲ။ အမှတ်များပြီး စိတ်ဝင်စားပြီး သိလာတဲ့ ကလေးတွေကို ဆရာတို့က လက်ခံလိုက် တယ်။ ဒီလို ထူးချွန်ကျောင်းသားတွေကို ခေါ်လိုက်တဲ့နှစ်မှာပဲ ကိုဗစ်ဖြစ်လိုက် တော့ တစ်ချို့မေဂျာတွေလည်း ၅၀ ပြည့်တယ်၊ တစ်ချို့မေဂျာတွေလည်း မပြည့် ဘူးပေါ့။ သင်ရိုးကတော့ မန္တလေးနဲ့ ရန်ကုန်အဝေးသင်တက္ကသိုလ်တွေက ထုတ် တဲ့ ပုံနှိပ်စာအုပ်တွေနဲ့ လေ့လာမှုလမ်းညွှန်စာအုပ်တွေကိုပဲ အလေးထားပြီး သင်ပါတယ်။ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေရဲ့ email တွေ တောင်းတယ်၊ ဆရာတွေနဲ့ အဆက်အသွယ်တွေလုပ်တယ်။ နယ်စွန့်နယ်ဖျားနဲ့ တစ်နိုင်ငံလုံး သိစေချင်တဲ့ ပညာရေးသတင်းအချက်အလက်တွေကို ရေဒီယိုရဲ့ ပညာရေး ချန်နယ်တွေကနေ လွှင့်ပေးပါတယ်၊ တီဗွီကနေရော လွှင့်ပေးပါတယ်။ ထူးချွန် အတွက် အွန်လိုင်းနဲ့သင်တာက ဆရာတို့ကျောင်းနှစ်ခု (ရန်ကုန်အဝေးသင် တက္ကသိုလ်၊ မန္တလေးအဝေးသင်တက္ကသိုလ်) က စတာပေါ့။ ကျန်တဲ့ ရတနာပုံ၊ မန္တလာတက္ကသိုလ်တွေက ကျောင်းထဲမှာ နေ့သင်တန်း (Day) ကျောင်းသားရော အဝေးသင်ကျောင်းသားရော သင်တဲ့ (one campus, two systems) နဲ့ သွားမှာ ဖြစ်တယ်။

“သင်ရိုးကတော့ မန္တလေးနဲ့ ရန်ကုန်အဝေးသင်တက္ကသိုလ် တွေက ထုတ်တဲ့ ပုံနှိပ်စာအုပ်တွေနဲ့ လေ့လာမှုလမ်းညွှန်စာအုပ် တွေကိုပဲ အလေးထားပြီး သင်ပါတယ်။”

၂။ ဆရာ၊ ဆရာမတွေအတွက် သင်ကြားရေးပိုင်းမှာ ကြုံတွေ့ရတဲ့ အခက်အခဲလေးတွေကိုလည်း သိပါရစေရဲ့။

ဆရာ၊ ဆရာမတွေသည် မဟာဘွဲ့၊ ပါရဂူဘွဲ့တွေရပြီးကြတဲ့အတွက် သူတို့ ကျရာအတန်းအတွက် သင်ကြားရေးမှာတော့ အခက်အခဲမရှိကြပါဘူး။ ဒါပေမယ့် သင်ထောက်ကူပစ္စည်း (facilities) အတွက်က မန္တလေးအဝေးသင်တက္ကသိုလ်က ၁၉၉၈ ကတည်းက ရှိခဲ့တယ်ဆိုပေမယ့် အရင်က စာစဉ်တွေနဲ့ အောင်စာရင်းတွေပဲလုပ်ခဲ့ရတာ၊ အခုကျ ကျောင်းသား ကို စလက်ခံပြီဆိုရင် ဓာတ်ခွဲခန်းသုံးပစ္စည်းတွေကိုတော့ ဆရာတို့ အခုမှ စထောင်ရတော့မှာ။ ဆရာတို့ ဓာတုဗေဒ၊ သတ္တဗေဒ၊ ရုက္ခဗေဒမှာ ဓာတ်ခွဲခန်းတွေ မရှိသေးဘူးပေါ့။ ဓာတ်ခွဲခန်းပစ္စည်းတွေအတွက် ဆရာတို့ကျောင်းရဲ့ ၂၀၂၁

ခုနစ် ဘတ်ဂျက်ထဲတော့ ပါလာပါလိမ့်မယ်။ နောက်ထပ်တွေ့ကြုံရတဲ့ အရေးကြီးတဲ့ အခက်အခဲကတော့ အင်တာနက် ရရှိမှုပဲ။ အင်တာနက်လိုင်းဆွဲအားက နှေးလွန်းနေတယ်။ ဆရာ၊ ဆရာမတွေရဲ့ ကွန်ပျူတာအတွက် နိုင်ငံတော်က ပံ့ပိုးနိုင်တဲ့အင်အားအရ တစ်ယောက်တစ်လုံးစီ မရနိုင်ဘူး။ နည်းပညာကတော့ ဆရာတို့ သတင်းအချက်အလက်နဲ့ ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ (ICT) ကိုထဲထဲဝင်ဝင်ကျွမ်းအောင်လုပ်ရပါတယ်။ မသိရင်လည်း တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ဝေမျှပေးပါတယ်။

၃။ ဆရာ၊ ဆရာမတွေရဲ့ သင်ကြားရေးပိုင်းနဲ့ စွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးမှုပိုင်း ပိုပြီးတိုးတက်လာဖို့ အစိုးရ၊ တက္ကသိုလ်အနေနဲ့ ဘယ်လိုမျိုးသင်တန်းတွေပေးနေလဲ၊ နောက်ပြီး နိုင်ငံတကာနဲ့ (ဥပမာ - အဝေးသင်ပညာရေးအတွက် တီထွင်ဆန်းသစ် ဖော်ဆောင်ခြင်း - TIDE ပရောဂျက်လိုမျိုး) ဘယ်လိုမျိုး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေတာတွေရှိလဲ ပြောပြပေးပါဦးရှင်း။

ဆရာကိုယ်တိုင် မန္တလေးအဝေးသင်တက္ကသိုလ်ရဲ့ TIDE ခေါင်းဆောင်ပါ။ ဆရာက ၂၀၁၈ တုန်းက တက်ခဲ့တဲ့အဖွဲ့ထဲ ကပါ။ TIDE ပရောဂျက်လုပ်ပေးတဲ့စနစ်က ကောင်းတယ်။ TIDE သင်တန်းကနေ ပြန်လာပြီဆိုရင် ဆရာတို့တက္ကသိုလ် က တက်ခဲ့တဲ့သူတွေက ကျန်တဲ့ သင်ကြားရေးဆရာမ၊ ဆရာမတွေကို အကူအညီပေးပြီး သင်တန်းပြန်ပေးတယ်။ ဒါပေမယ့် အရှိန်အဟုန်လေးရလာတဲ့အခါမှာ အပြောင်းအရွှေ့ဆိုတဲ့ မူကြီးက ရှိနေတဲ့အတွက် တကွတပြားဆီဖြစ်သွားကြတယ်။ အဲ့တော့ ထင်သလောက် ခရီးမရောက်ဘူးပေါ့။ အခုဆိုရင် အွန်လိုင်းဘက်ကို ဦးတည်ပြီး ပါမောက္ခတွေအားလုံး e-learning တက်နေကြတယ်။ နောက် အမျိုးသားအဆင့်မြင့်ပညာဖွံ့ဖြိုးရေးကျောင်း (NIHED) က ပို့ချပေးတာတွေ အားလုံးသည် အွန်လိုင်းနဲ့ဆက်သွားကြတယ်။ ကျောင်းတွေကသာ နားထားပေမယ့် ဆရာတို့ကတော့ နေ့တိုင်း Zoom နဲ့သင်ကြားတယ်။ အခုတက်နေတာတွေသည် TIDE ကချည်းမဟုတ်ပါဘူး။ ဆရာတို့ ပညာရေးဝန်ကြီး ဌာနက သင်ပေးနေတဲ့ e-learning တွေကတော့ အစဉ်တဆက်ပေါ့။ ဒေါက်တာအောင်ထွန်းသက်ကလည်း ပညာရေး နဲ့ပတ်သက်တာတွေကို အွန်လိုင်းကနေဆက်တိုက်ပို့ချပေးပါတယ်။ ကျောင်းတွေ ပိတ်ထားပေမယ့် ဆရာတို့ ချီတက် နေပါတယ်။

၄။ နိုင်ငံတော်တော်များများမှာဆိုရင် အွန်လိုင်းနဲ့ သင်ကြားတာက အဝေးသင်ပညာရေးရဲ့ ခေတ်သစ်သင်ကြားမှုပုံစံ တစ်ခုလို ဖြစ်လာတယ်။ အဝေးသင်တက္ကသိုလ်တွေမှာ အဲ့လိုမျိုး အွန်လိုင်းနဲ့ သင်ကြားပို့ချမယ်ဆိုရင် ဘာတွေကို အဓိကလိုအပ်မယ်လို့ ဆရာကြီး မြင်ပါသလဲရှင်း။

ဆရာတို့နိုင်ငံအနေနဲ့ လိုအပ်ချက်ကတော့ စောစောကပြောတဲ့ သင်ထောက် ကူပစ္စည်းပံ့ပိုးမှုပေါ့။ ဆရာက မိတ္ထီလာ၊ ပင်လုံ၊ ကလေးတက္ကသိုလ်တွေမှာ တာဝန်ကျခဲ့တယ်။ နယ်တွေမှာက ဖုန်းတောင် မော်ဒယ်မြင့်တဲ့ဟာ (ဥပမာ - smart phone) လိုမျိုးတွေကို မသုံးနိုင်ကြဘူး။ နောက်တစ်ခုက အင်တာနက် ပေါ့။ နယ်မှာဆိုရင် ကလေးတွေမှာ နည်းပညာအခက်အခဲတွေကလည်း ရှိ နေတယ်။ လူ ၅၀ မှာ ၂၀ လောက်တော့ Zoom နဲ့သင်လို့ရတယ်။ Email ကို လည်း နေ့စဉ်မစစ်ကြဘူး။ Emailကိုလည်း အကုန်လုံးကိုဖွင့်ခိုင်းထားရတယ်။ သိပ္ပံကျောင်းသားတွေကျတော့ မြို့ပေါ်ကလူတွေများတဲ့အတွက် ကျောင်းမှာ လက်တွေ့လည်း လုပ်နေကြပြီး အွန်လိုင်းကနေလည်း သင်နေကြပြီ။ အဝေး သင်တက္ကသိုလ်မှာ အွန်လိုင်းအတွက် လိုတာကတော့ အင်တာနက် ရရှိဖို့၊ ဆရာ၊ ဆရာမ တစ်ယောက်မကျန် ကွန်ပျူတာရရှိဖို့ ဖြစ်တယ်။ ပညာရေးဆို တာ အခွင့်အရေးအတူတူရမှ ဖြစ်မှာပါ။ ဒါကို အားမပေးခဲ့ရင်လည်း ၁ နှစ်၊ ၂ နှစ်အတွင်းမှာ ဆရာတို့ကျန်ခဲ့မှာ။

“အဝေးသင်တက္ကသိုလ်မှာ အွန်လိုင်းအတွက် လိုတာကတော့ အင်တာနက်ရရှိဖို့၊ ဆရာ၊ ဆရာမ တစ်ယောက်မကျန် ကွန်ပျူတာရရှိဖို့ ဖြစ်တယ်။ ပညာရေးဆိုတာ အခွင့်အရေး အတူတူရမှ ဖြစ်မှာပါ။”

၅။ အဝေးသင်ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေရဲ့ သင်ယူတတ်မြောက်မှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး စစ်ဆေးအကဲဖြတ်တဲ့အခါမှာ ဆရာ၊ ဆရာမတွေအနေနဲ့ ဘယ်လိုမျိုး စစ်ဆေးအကဲဖြတ်လဲ သိပါရစေရဲ့။ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေက ဘွဲ့လွန် ပညာရေးကို ဆက်လက်တက်လှမ်းတာနဲ့ပတ်သက်ပြီးလည်း သိပါရစေရဲ့။

သိပ္ပံကျောင်းသားတွေသည် အပတ်စဉ်တက်ရတယ်။ သူတို့တွေသည် နေ့သင်တန်းကျောင်းသားတွေရဲ့ သင်ရိုးအတိုင်း ပါပဲ။ နေ့သင်တန်းတွေ တစ်ဖြတ်နားတဲ့အခါမှာ စာမေးပွဲစစ်ပါတယ်။ ဆရာတို့က အဲ့ဒါကို အဝေးသင်ပထမအသုတ် လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဝိဇ္ဇာမေဂျာတွေဖြစ်တဲ့ ပထဝီဝင်၊ သမိုင်း၊ မြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ်၊ အရှေ့တိုင်း၊ စီးပွားစီမံ စသဖြင့် များတဲ့အတွက် ဒုတိယအသုတ်၊ တတိယအသုတ်ဆိုပြီး ခွဲလိုက်တယ်။ ကျောင်းလာအပ်ကတည်းက ပုံနှိပ်စာအုပ်တွေ၊ လေ့လာမှုလမ်းညွှန်စာအုပ်တွေ ပေးလိုက်ပါတယ်။ အဝေးသင်ဖြစ်တဲ့အတွက် အဝေးကနေလေ့လာပြီးဖြေဖို့ assignment တွေပေးလိုက်ပါတယ်။ လေ့လာမှုလမ်းညွှန်စာအုပ်ထဲမှာလည်း အဖြေပါတယ်။ Board of Study က ဆရာ၊ ဆရာမကြီးတွေပြဌာန်းလိုက်တဲ့ ပုံနှိပ်စာအုပ်မှာလည်း ချဲ့ကားပြီးဖတ်လို့ရတယ်။ အနီးကပ် ၁၀ ရက်တက်ပြီး နောက် ၁ ပတ်နေရင် စာမေးပွဲစစ်ပါတယ်။ သိပ္ပံကျောင်းသားတွေက လက်တွေ့အပတ်စဉ်တက်တဲ့ အမှတ်၂၀၊ assignment က ၁၀မှတ်၊ စာမေးပွဲက ၇၀ မှတ်နဲ့ ဝိဇ္ဇာကျောင်းသားတွေက assignment က ရလာတဲ့ ၂၀ ရယ်၊ စာမေးပွဲ ၈၀ ရယ်နဲ့ တော်တော်များများ အောင်နိုင်ပါတယ်။ အလုပ်တစ်ဖက်နဲ့ဖြစ်တဲ့အတွက် တစ်ချို့ကတော့ အောင်ရင်ပြီးရောဆိုပြီး ဖြေကြတယ်။ တစ်ချို့ကျလည်း assignment ကို သူများကို ရေးခိုင်းကြတာတွေရှိတော့ အခုနောက်ပိုင်းကျတော့ စာမေးပွဲရဲ့ လက်ရေးမှုနဲ့တိုက်စစ်ပါတယ်။ မတူဘူးဆိုရင်တော့ သူ့ကို စာမေးပွဲမချပေမယ့်လို့ qualify မပေးတော့ဘူး။ အဲ့ဒါ ဆရာတို့ ကျင့်သုံးနေတဲ့ စာမေးပွဲစနစ်ပါ။ အဝေးသင်ကနေ qualify ဖြစ်ပြီး ကထိက၊ ပါမောက္ခစသဖြင့် ဖြစ်တဲ့သူတွေရှိပါတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ ကြိုးစားမှုအပေါ်မှာ မူတည်ပါတယ်။ ကိုယ်တက်မယ့်မေဂျာရှိတဲ့ ကျောင်းတွေမှာ ဘွဲ့လွန်ဆက်တက်လို့ရပါတယ်။ တစိုက်မတ်မတ်နဲ့ ပညာနောက် လိုက်တဲ့သူအတွက်ကတော့ ပညာရေးဟာ နိုင်ငံ တကာထိ ထိုးဖောက်နိုင်တယ်လို့ ဆရာပြောချင်ပါတယ်။ အွန်လိုင်းက အများကြီးပွင့်လင်းနေပါပြီ။ အခု ရန်ကုန် အဝေးသင်တက္ကသိုလ်မှာ ဥပဒေနဲ့ ဘောဂဗေဒဘာသာရပ်တွေကတော့ ဘွဲ့လွန်အတွက် အွန်လိုင်းနဲ့သင်တာကို အကောင်အထည်ဖော်နေပါပြီ။ ကျန်တဲ့ဘာသာရပ်တွေလည်း အဲ့လိုအကောင်အထည်ဖော်လာတော့မှာပါ။

၆။ အဝေးသင်ပညာရေးစနစ်မှာ သင်ကြားသင်ယူမှု ပိုမိုထိရောက်ကောင်းမွန်လာဖို့အတွက် လက်ရှိမှာ ဘယ်အရာ တွေကို ဦးစားပေးအနေနဲ့ လုပ်ဆောင်နေလဲ၊ ပြီးတော့ ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်ဖို့ လိုအပ်နေသေးတဲ့ အရာတွေရှိရင်လည်း ဆရာကြီး ပြောပြပေးပါဦးရှင့်။

အဝေးသင်ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေသည် အလုပ်တစ်ဖက်နဲ့ကြိုးစားပြီး သင်ယူကြတာ။ ပညာကို သူတို့ အရမ်း လိုချင်တယ်။ သူတို့ရဲ့ လိုအပ်ချက်လေးတွေကို နိုင်ငံတော်ကပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ပြင်ပ NGO အဖွဲ့အစည်းတွေကပဲဖြစ်ဖြစ် ဥပမာ - ကွန်ပျူတာကို တစ်ယောက်တစ်လုံးမပေးနိုင်ရင်တောင်မှ အဝေးသင်ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေ အွန်လိုင်း နဲ့သင်ရမယ့် ပညာရပ်တွေအတွက်ကိုတော့ ကွန်ပျူတာတွေ ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပါ။ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မယ့် အဖွဲ့အစည်းရှိရင်တော့ ဆရာတို့ဆီမှာ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားစာရင်းအကုန် ရှိတယ်။ နိုင်ငံတော်က တကယ် လိုအပ်တဲ့ကလေးတွေကို ပံ့ပိုးပေးမယ်လို့လည်း ဟိုတလောက အမျိုးသားပညာရေးမဟာဗျူဟာစီမံကိန်းညှိနှိုင်းဆွေး နွေးပွဲမှာ ဆရာတက်တော့ ဝန်ကြီးနဲ့ ညွှန်ချုပ်တွေ အကုန်စီမံနေတာကို ကြားသိရပါတယ်။ အဲ့လိုမဟုတ်တောင်မှ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေကို အွန်လိုင်းနဲ့သင်ရင် အင်တာနက်ဖိုးပိုက်ဆံလွှဲပေးမယ်ဆိုတဲ့ အစီအစဉ်တွေကို အခု အစိုးရလက်ထက်မှာ ကြားနေရပါပြီ။ ပေးလည်းပေးပါတော့မယ်။ အဲ့ဒါကိုဆရာတို့ ကြိုဆိုပါတယ်။ Online ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ Offline ပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်လိုနည်းနဲ့ပဲ သင်သင် ပညာရေးကို နိုင်ငံတော်အနေနဲ့ နံပါတ်တစ် ထားရမှာပါလား ဆိုတာကို သိလိုက်တယ်ဆိုရင်တော့ ဆရာတစ်ယောက်အနေနဲ့ တော်တော်လေး ကျေနပ်အားရမိမှာပါလို့ ပြောချင်ပါတယ်။

Parami University is a private non-profit residential liberal arts and sciences university. The university will teach, nourish, and challenge these young people so that they are equipped to shape a new Myanmar narrative: a narrative that moves on from stagnation, and status quo to progress and prosperity, to humanity and hope.

Center for Education Policy Research is the research arm of Parami University. The Center is dedicated to conducting research on the education sector in Myanmar. We focus on policy and advocacy to promote high quality educational outcomes for all citizens.

3rd Floor, Shwe Gone Plaza,
Intersection of Kabar Aye Pagoda and Shwe Gone Daing Roads
Bahan, Yangon, Myanmar
(+95) 9 699 977 272; (+95) 9 791 905 793
research@parami.edu.mm; www.parami.edu.mm/
<https://www.facebook.com/Parami.Institute/>
www.facebook.com/ParamiInstituteCEPR/